

ко Търново, за да станат след това традиционни в София или в района на Седемте рилски езера в Рила (след 1929–1930 г.). Те протичат под формата на съвместни разходки, утринни игри, разговори или молитви. Провеждат се веднъж в годината, между 19 и 25 август (с изключение на 5 събора). Датите и мястото не са избрани случайно. Според Дънов, на 19 август е Новата година за Божествения свят. В дните след него се осъществява по-пряк контакт между участниците в събора и безплътните същества от високите духовни йерархии, които осъществяват планетарната еволюция на Земята. Затова и съборът трябва да се провежда колкото се може на по-високо място в планината, за да е по-пълноценна връзката между тях. В своите беседи той казва, че Рила планина е един от най-старите духовни центрове на Земята, където най-благоприятно се осъществява връзката между физическия, духовния и Божествения свят.

На съборите присъстват членовете на *Бялото братство*, и идват външни хора. Дънов изпраща лични покани до всички, които искат да участват в него. Тази практика той прекратява след Първата световна война, когато броят на желаещите да присъстват на събора, за да видят лично Дънов и да слушат неговите беседи, се увеличава рязко. Хиляди хора от цялата страна, с най-различно обществено и материално положение, идват на тези събори, за да го чуят. Личните контакти, които Дънов осъществява на съборите, се използват за събиране на средства за дейността на братството. Това той прави на принципа на доброволните вноски в общата каса "от всекиго според сърцето си", както е правено в комуните на ранното християнство. Съборите създават изключителна възможност за неколкодневен "братски живот", за полагане на взаимни грижи, за съвместни трапези, колективна работа. От 1910 г. започва да се изпълнява и система от физически и дихателни упражнения, т. н. паневритмия, разработена лично от Дънов. Тя е съпроводена от пеене в съпровод с цигулка. Тези събори, провеждани всъщност по указанията и напътствията на Дънов, са единственото, което напомня някаква форма на институционализиране на движението. То няма ръководни органи и изработени някакви устава. Всичко се гради, благодарение на изключителния авторитет на д-р Петър Дънов.

През 1904 г. той се премества в София и се настанява да живее на ул. "Опълченска" № 66. Къщата му е съседна на Георги Димит-

ров, когото спасява веднъж при преследване от полицията. Много бързо жилището му се превръща в център на неговото движение. Всяка неделя от 10 часа той изнася беседи пред последователите си. Повечето от тях той кани лично, но в същото време много хора идват, водени от устно предаваната новина за тези беседи. Постепенно те му създават популярност в София и по време на войните всяка беседа е посещавана от около 250–300 души. През 1917 г. Дънов си навлича гнева на властите поради проповедите му срещу участието на България в Първата световна война. Първоначално само му забраняват да изнася публичните се беседи. След това е интерниран в гр. Варна, където живее в хотел "Лондон" до края на 1918 г. Той използва престоя си в провинцията, за да организира първите кръжоци във Варна, Русе, Ямбол, Габрово, В. Търново.

След Първата световна война влиянието на *Бялото братство* в страната нараства значително. Изследователите на Дънов, както неговите противници, така и последователите му, сочат няколко причини за нарастващото влияние на дъновизма през този период:

- ◆ Тежките последствия за българския народ от двете национални катастрофи го тласкат към мистицизъм и суеверия, към търсенето на нови идеи, вяра и нравствена система. Те трябва да запълнят вакуума, създаден от духовната криза, в която е изпаднал. Факт е, че много от неговите последователи са хора, дълбоко разочаровани от грубия материалистичен свят, от действителността, търсеци пътищата за преодоляването на злото и за изграждане на нова култура. Изострената чувствителност на хората след преживените страдания ги тласка към търсене на нови истини, нова правда и хармония в живота.

- ◆ Дънов предлага нова нравственост, в основата на която той поставя вътрешното възраждане. Той прави опит да разреши, с помощта на своето учение, противоречията между науката и вярата.

- ◆ Най-важното, което неговите изследователи посочват е, че той предлага едно учение, което, за разлика от другите идейни направления в момента, има силна практическа насоченост. Той твърди, че чрез себепознанието и самоусъвършенстването на всички хора, може да се стигне до изграждането на един нов, по-висш в нравствено отношение ред на Земята. Той проповядва промените в човешкото общество да станат по еволюционен път, а